

**Joanna Chwałek, Agnieszka
Stachura, Damian Ziółkowski**

**XV Forum Sekcji Bibliotek Szkół
Wyższych SBP w Katowicach**

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 3/3, 43-46

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Joanna Chwałek, Agnieszka Stachura, Damian Ziółkowski

XV Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych SBP w Katowicach

W dniu 29 września 2008 roku w Sosnowcu w ramach XV Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych SBP w Katowicach odbyły się warsztaty dziennikarskie dla bibliotekarzy pod tytułem *Zaistnieć w mediach – szansa dla bibliotek*. Organizatorem warsztatów była Biblioteka Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu. Gości przywitał prof. WSH dr Jerzy Kopel, następnie głos zabrala dyrektor biblioteki mgr Elżbieta Okularczyk, która przypomniała o jubileuszu 10-lecia działalności Biblioteki WSH.

Fot. 1. Toast wznoszony z okazji 10-lecia Biblioteki WSH

Pierwszy referat wygłosił prof. Dariusz Rott, były rzecznik prasowy Uniwersytetu Śląskiego. W swoim wystąpieniu zatytułowanym *Rzecznik prasowy i jego zadania* zaprezentował cechy dobrego rzecznika prasowego. Jakie powinny być kompetencje i zadania rzecznika? Kogo możemy wybrać na rzecznika firmy? Odpowiedź jest prosta: musi to być człowiek, który czuje media, nie ma problemów komunikacyjnych oraz werbalnych. Ponadto prelegent przedstawił sposoby, dzięki którym można nawiązać oraz później podtrzymać współpracę z dziennikarzami. Trzeba sobie wychować dziennikarzy. Muszą mieć pewność, że zwracając się do nas, dostaną gotową informację. Należy być dyspozycyjnym, musi być komunikacja między bibliotekarzem

a dziennikarzem. Bardzo dużo zależy od niekonwencjonalnych pomysłów bibliotekarzy.

Następny referat *Media relations w działalności bibliotek, czyli jak informować, by promować* wygłosił dr Michał Kaczmarczyk, rzecznik prasowy WSH. Prelegent przedstawił jak należy budować relacje z mediami. Najważniejsza kwestia to wybór człowieka, który będzie się zajmował kontaktami z mediami. Nie może to być dyrektor, gdyż ma na głowie zazwyczaj sporo innych spraw. Powinna to być osoba, której szef ufa. Ponadto osoba dyspozycyjna, komunikatywna, otwarta, kreatywna, powinna mieć prezencję i znać prawo prasowe. Autor podkreślił znaczenie aktywności biblioteki, tzn. musi ona mieć stronę internetową, która na bieżąco powinna być aktualizowana oraz posiadać zakładkę „bieżące informacje”, w której znajdowałyby się gotowe materiały dla prasy. Poza tym wypada wysłać życzenia świąteczne, noworoczne, briefing. Dr Kaczmarczyk zaakcentował problem konferencji prasowych. Zwołujemy konferencję tylko wtedy, jeśli jest to naprawdę ważne wydarzenie. Na koniec przedstawił najczęstsze błędy uniemożliwiające kontakty z mediami: niezrozumienie potrzeby PR, brak osób odpowiedzialnych za PR, traktowanie dziennikarza PR.

Po wygłoszeniu 2 referatów na auli, uczestnicy konferencji zgodnie z wcześniejszymi zgłoszeniami udali się na warsztaty w grupach. Pierwsze warsztaty *Informacja prasowa – oręż w walce o media*, które poprowadziła dziennikarka „Wiadomości Zagłębia” pani Ilona Pawłowska, miały na celu nauczenie rzeczników prasowych bibliotek sporządzania notatki prasowej. Jest ona narzędziem komunikacji z dziennikarzami i służy do przekazania im informacji o wydarzeniach dotyczących, w naszym przypadku, biblioteki. Jest to właściwie „gotowiec” do wstawienia w szpalty gazety. Dlatego musi zostać sporządzony wg określonych zasad. Trzeba się też liczyć z tym, że kwestia autorstwa może zostać pominięta lub nawet, że ktoś przypisze sobie autorstwo naszej notatki! Nie ma jednak po co unosić się dumą. Najważniejsze, że dziennikarze, słynni ze swojego lenistwa, właśnie takie dobrze sporządzone notatki na pewno umieszczą w wybranym przez nas dzienniku. Dobrą notatkę prasową sporządzimy, stosując się do poniższych zasad:

1. „Złota szóstka”, czyli podstawowe pytania, na które należy udzielić odpowiedzi: Kto? Co? Gdzie? Kiedy? Jak? Dlaczego?
2. Zasada odwróconej piramidy – najważniejsze informacje wysuwamy na czoło tekstu.
3. Zasada generowania pozytywnych przekazów – eksponowanie pozytywnych, minimalizowanie negatywnych informacji.
4. Notatka powinna zawierać nagłówek informujący, kto ją przysłał oraz datę.
5. Powinna zawierać atrakcyjny i przyciągający uwagę tytuł w bardzo skrótowej, hasłowej formie, wskazujący na treść.

6. Pod tekstem powinny znaleźć się dane i kontakt do osoby, która może udzielić dalszych informacji.
7. Dobrze jest podać adres strony internetowej wydarzenia.

W kontakcie z dziennikarzami bardzo ważne jest budowanie trwałej z nimi relacji, najlepiej byłoby się z kilkoma zaprzyjaźnić. Jest to proces długofalowy, ale przynoszący daleko idące korzyści. Jeżeli współpracę z mediami traktujemy poważnie, w dobrym tonie jest założenie na stronie internetowej biblioteki kącika *Dla prasy*, w którym będziemy umieszczać gotowe notatki prasowe. Pamiętać należy o tym, żeby był on systematycznie uzupełniany, bowiem „martwa” podstrona może łatwo zrazić dziennikarza, a to już nie wróży trwałości naszej przyjaźni.

Drugie zajęcia *Wydarzenia medialne i ich organizacja* poprowadził mgr Piotr Celej, wykładowca WSH w Sosnowcu i dziennikarz „Wiadomości Zagłębia”. Zajęcia dotyczyły strictly praktycznej strony problemu. Pan Piotr starał się w jak najbardziej przystępny sposób, w bardzo krótkim czasie przekazać słuchaczom meritum sprawy. Uczyl jak przygotowywać informacje dla mediów dotyczące organizowanego wydarzenia, jak zainteresować tematem media, jak sporządzić notatkę prasową, do kogo, gdzie i kiedy udać się po pomoc w razie organizacji jakiegoś projektu. Ważne jest również odpowiednio wczesne przekazanie informacji do mediów oraz przygotowanie teczek oraz notatek prasowych. Zajęcia mimo tak krótkiego czasu, jakim dysponował wykładowca i słuchacze, były niezwykle owocne, bowiem w praktyczny sposób przygotowywały bibliotekarzy do pracy i kontaktów z mediami.

Trzecie warsztaty poprowadził wykładowca WSH dr Bernard Grzonka. W swoim wystąpieniu pt. *Podstawy autoprezentacji i wystąpień publicznych* zaprezentował techniki autoprezentacyjne. Podkreślił, iż wiarygodność i konsekwencja to warunki idealnego wizerunku autoprezentacyjnego. Odwołał się do dysonansu poznawczego, który mówi, że nastawienie jest bardzo ważne. Widać to na przykładzie grupy studentów. Została ona podzielona na dwie połowy. Jednej grupie studentów powiedziano przed wykładem, że zajęcia prowadzone przez profesora są nudne, natomiast drugiej, że są bardzo interesujące. Po zakończeniu wykładu okazało się, że odpowiedzi pokrywały się z nastawieniem sprzed wykładu. Ponadto zaznaczył, że najważniejsze przy pierwszym kontakcie jest początkowe 11 sekund. Najlepiej jest ćwiczyć przed kamerą, ale lustro też jest dobrym rozwiązaniem. Ćwiczyć, ćwiczyć i jeszcze raz ćwiczyć to jest motto dr Grzonki. Gestów można się nauczyć, należy nie zapominać o szczerości i nie wolno przesadnie promować siebie. W życiu codziennym możemy być łatwiej manipulowani przez osoby, które mają podstawy autoprezentacji.

Oprócz wspomnianych wyżej warsztatów, odbyły się również dwa inne: *Jak się nie dać przed kamerą?*, które prowadził redaktor Telewizji Silesia

Michał Czernek oraz *Media w służbie biblioteki* prowadzone przez dr Michała Kaczmarczyka z WSH w Sosnowcu.

Warsztaty były bardzo wartościowe dla środowiska bibliotekarzy, większość z nich bowiem nie ma zbyt dużego doświadczenia w kontakcie z mediami i nie zawsze wie, jak te media do bibliotek przyciągnąć. Okazuje się, że trzeba się wykazać dużym profesjonalizmem i wiedzą. Nie mogą to być działania chaotyczne ani rozproszone na kilka osób. Uzbrojeni w wiedzę nabytą na warsztatach, będziemy toczyć zwycięskie, miejmy nadzieję, boje o uwagę mediów dla naszych instytucji.

Mgr Joanna Chwałek jest Bibliotekarzem Systemowym w Bibliotece Głównej AWF im. Jerzego Kukuczki w Katowicach.

Mgr Agnieszka Stachura jest pracownikiem Sekcji Udostępniania Zbiorów Biblioteki Głównej AWF im. Jerzego Kukuczki w Katowicach.

Mgr Damian Ziółkowski jest pracownikiem Sekcji Gromadzenia i Opracowania Zbiorów Biblioteki Głównej AWF im. Jerzego Kukuczki w Katowicach.

Drodzy czytelnicy

W numerze 3(11) z 2007 roku „Bibliotheca Nostra” do sprawozdania z IX Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotek Niepublicznych Szkół Wyższych pt.: *Partnerzy Bibliotek* autorstwa M. Jędralskiej i D. Ziółkowskiego (s. 22-27) wkradł się błąd.

Na s. 23 napisano:

Drugi w kolejności wystąpił Marcin Geryk, kanclerz i pracownik biblioteki Wyższej Szkoły Zarządzania w Gdańsku.

Powinno być:

Drugi w kolejności wystąpił Marcin Geryk, kanclerz Wyższej Szkoły Zarządzania w Gdańsku.

Serdecznie przepraszamy za pomyłkę kanclerza Wyższej Szkoły Zarządzania w Gdańsku pana Marcina Geryka.

Redakcja „Bibliotheca Nostra”